

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

БАБИЧ С. Ю, ЛАЗАР В. Ф., ДЕХТЯР С.В. Вплив початкових напружень на контактний тиск при взаємодії попередньо напружених пружних кільцевого штампа і півпростору.....	385
БОКША Н.І. Соціальне шкільне підприємництво як метод стимулювання до навчальної діяльності учнівської молоді	386
БРАТЮК В.П. Роль ризик – менеджменту в сучасних умовах.....	387
ВИБЕР Е.Ф., ГОЛОВАЧКО В.М. Інформація та інформаційне забезпечення - сучасні погляди та тенденції.....	390
ГАБОВДА О.В. Особливості електронно - променевого адитивного виробництва великогабаритних металевих деталей.....	392
ГАВРИЛЕЦЬ О. В., ГАВРИЛЕЦЬ О. А. Особливості організації оптового продажу торговими підприємствами.....	394
ГЕРАСИМОВ В., БАН Г., ГАЛ Д., ГАЙСАК А.І., МОЛНАР О. Система альтернативної енергетики на основі сегнетоелектриків для живлення мобільних електронних пристроїв.....	397
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю. Проблеми забезпечення економічної стабільності: світовий досвід та Україна.....	398
ГОБЛИК В. В. Наукові дослідження формування кластерів ігрової індустрії.....	399
ГОЛОВАЧКО В.М. Класифікація орендних операцій	401
ГОЛУБКА Я.В., ЗОЗУЛЯК М.М. Нормативно – правове забезпечення обліку інноваційної діяльності.....	403
ГУТІ К. С. Реалізація «Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю» в Республіці Польща.....	405
ДІДРЕНЦ А.О., ГОЛОВАЧКО В.М. Поняття ліквідації підприємства.....	406
ДАНКАНИЧ А. А., КОРОЛОВИЧ О.О. Генеза сталого розвитку господарської діяльності в умовах цифрової трансформації.....	409
ДЕМ'ЯН Я. Ю., БАЙСА В. П. Інституційний етап розвитку аграрного сектору економіки.....	411
ДЕМ'ЯН Я.Ю., МОЛНАР Г. Т. Політика держави в галузі сільського господарства та розвитку сільських районів.....	413
ЖИГУЦЬ Ю.Ю., ЛАЗАР В.Ф., ХОМ'ЯК Б.Я. Новітні технології напилення плівок наносекундними лазерними імпульсами.....	414
ЗАЯЦЬ О.Є., МАКСИМЕНКО Д.В. Оптимізація грошових потоків на підприємстві.....	417
ЗОЗУЛЯК М.М. Джерела фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств.....	419
ІГНАТИШИН М.В., ДЕМ'ЯН Я.Ю. Фінансово-економічний механізм підприємства та важелі впливу на його діяльність.....	421
КАБАЦІЙ В.М., ФОРДЗІОН Ю.І., ПИТЬОВКА О.Ю., МАКСЮТОВА О.В. Напівпровідниковий оптико-електронний сенсор для портативних газоаналізаторів.....	423
КЕЛЬМАН В. Д., ПОНЕВИЧ А.І. Основні аспекти формування категорії «ритейл»	425
КІШ Л.О., БІЛЕЙ-РУБАН Н.В. Практичні методи навчання у підготовці сучасного інженера-педагога.....	427
КОЛЕСНИК С.-В. П., ГОЛОВАЧКО В.М. Оподаткування туристичної діяльності..	428
КОЛЕСНИК С.-В. П., МАКСИМЕНКО Д.В. Стратегічні цілі розвитку держав.....	431

порушеннями слуху надаються послуги сурдоперекладача; для осіб з порушеннями зору розумне пристосування полягає в підготовці матеріалів в електронній формі або з використанням шрифту Брайля, ознайомлення з будівлями, в яких проводять заняття, введення світловідбивних знаків.

Необхідно звернути увагу на те, що дослідження в галузі інклюзії у Республіці Польща розпочалися відносно нещодавно. Особливістю цих досліджень є включення людей з інвалідністю в академічні дебати – не лише в якості респондентів, а й в якості дослідників, експертів і професіоналів, що безперечно позитивно впливає на тенденції дослідження в цій галузі. Зокрема у 2016 році в Академії Спеціальної Педагогіки імені Марії Гжегожевської була створена перша магістерська програма навчання в цій області. Поява магістерської програми стала результатом активізації соціального руху осіб з інвалідністю і зростання потреби в дослідниках, які будуть мати міцний фундамент для роботи з людьми з різними видами інвалідності [2].

Таким чином, можемо зробити висновок, що ухвалення Конвенції ООН «Про права осіб з інвалідністю» поворотним моментом для спільноти людей з інвалідністю. Реалізація Конвенції «Про права осіб з інвалідністю», має здійснюватися в такий спосіб, аби зрівняти або, принаймні, значно поліпшити можливості людей з інвалідністю у процесі навчання. Задля ефективної реалізації положень цієї конвенції польські дослідження спрямовані на залучення в якості дослідників осіб з інвалідністю, тим самим зміцнюючи державну політику й ставлення держави до людей з інвалідністю. Наразі констатовано, що в Республіці Польща активно здійснюють максимально ефективні заходи, що спрямовані на реалізацію права на навчання осіб з інвалідністю.

Література

1. КОНВЕНЦІЯ про права осіб з інвалідністю
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
2. Wróblewska A. Dostępność polskich uczelni: wdrażanie art. 24 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPO) w obszarze szkolnictwa wyższego, 2018. 21 с.

УДК 657

ДІДРЕНЦ А.О., ГОЛОВАЧКО В.М.,
Мукачівський державний університет

ПОНЯТТЯ ЛІКВІДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

У нормальному і закономірному процесі ринкової економіки з її непередбачуваністю і певною імпульсивністю підприємства створюються, функціонують і ліквідуються. Проблема ліквідації підприємств є надзвичайно актуальною, оскільки кожен суб'єкт господарювання, незалежно від виду основної діяльності і форми власності повинен реально оцінювати як власний фінансовий стан та фінансові можливості, так і фінансовий стан потенційних партнерів чи конкурентів.

Величезний внесок у вивчення цього питання зробили такі вчені-правники, як М. І. Брагінський, О. М. Вінник, В. К. Джунь, А. В. Коровайко, В. К. Мамутов, С. В. Мартишкін, О. А. Наумов, М. В. Телюкіна, В. С. Щербина та багато інших.

Юридична наука узагальнює поняття ліквідації, як регламентовану законом процедуру, результатом якої є припинення діяльності юридичної особи. Отже, ліквідація – це одна із форм припинення юридичної особи.

Юридична особа ліквідується: за рішенням її учасників або органу юридичної особи, уповноваженого на це установчими документами; за рішенням суду

Ліквідувати підприємство на практиці набагато складніше, ніж створити його. Ліквідаційна процедура вимагає дуже багато часу, часто триває близько року і навіть більше, а також значних коштів.

Ліквідація юридичних осіб здійснюється без переходу прав і обов'язків підприємства, що ліквідується, до інших осіб, тобто без правонаступництва. При ліквідації підприємства його права й обов'язки припиняються.

Ліквідація суб'єкта господарювання можлива як у добровільному, так і примусовому порядку. Підстави ліквідації можуть бути передбачені законодавством, установчими документами, законодавчими актами погіршення фінансово-економічного стану тощо [1].

За таких підстав у добровільному порядку суб'єкт господарювання ліквідується:

1. За рішенням власника (власників) чи уповноважених ним органів.
2. У зв'язку із закінченням строку, на який він створювався.
3. У разі досягнення мети, заради якої його було створено.

Підставами для примусової ліквідації суб'єкта господарювання можуть бути:

1. Рішення суду про визнання недійсною державної реєстрації через допущенні при його створенні порушення, які не можна усунути.

2. У разі здійснення діяльності, що суперечить закону чи установчим документам на підставі рішення суду за таких підстав: провадження діяльності, що суперечить установчим документам або такої заборонена законом (систематичне та грубе порушення законодавства);

3. Як розмір статутного фонду господарського товариства стає меншим від мінімального визначеного законом.

4. У разі визнання його в установленому порядку банкрутом.

Ліквідація підприємства здійснюється ліквідаційною комісією, що створюється власником або уповноваженим ним органом. Підприємство вважається ліквідованим з моменту виключення його з Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України (ЄДРПОУ) [2].

Ліквідаційний період починається з дати прийняття власником підприємства рішення про ліквідацію і передбачає проходження таких етапів: складання фінансової звітності, проведення інвентаризації, складання

проміжного ліквідаційного балансу, розпродаж майна, отримання оплат від дебіторів, погашення кредиторської заборгованості у визначеній законодавством черговості, якщо залишається майно, здійснюється його розподіл між учасниками і формується передліквідаційний баланс, після проведення всіх розрахунків на балансі підприємства не повинно залишитись жодного майна, капіталу та зобов'язань – складається ліквідаційний баланс (нульовий) [3].

Реорганізація суб'єкта господарювання – юридичної особи є формою його припинення шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення з наступним переходом до новостворених юридичних осіб усіх майнових прав та обов'язків колишнього суб'єкта господарської діяльності.

При реорганізації правонаступник відповідає за боргами реорганізованої особи в повному обсязі, незалежно від обсягу отриманих ним активів.

У разі злиття суб'єктів господарювання усі майнові права та обов'язки кожного з них переходять до суб'єкта господарювання, що утворений внаслідок злиття. При злитті створюється новий суб'єкт господарювання з одночасним припиненням двох чи більшої кількості інших. Злиття вважається завершеним з моменту державної реєстрації новоутвореної юридичної особи та державної реєстрації припинення юридичних осіб, що припиняються в результаті злиття.

За умов приєднання одного або кількох суб'єктів господарювання до іншого суб'єкта господарювання до цього останнього переходять усі майнові права та обов'язки приєднаних суб'єктів господарювання. Тобто відбувається «поглинання» слабкого сильнішим. Приєднання вважається завершеним з моменту державної реєстрації відповідних змін до установчих документів та державної реєстрації припинення юридичних осіб, що припиняються в результаті приєднання.

У випадку поділу суб'єкта господарювання всі його майнові права і обов'язки переходять за роздільним актом (балансом) у відповідних частках до кожного з нових суб'єктів господарювання, що утворені внаслідок цього поділу. При цьому «старий» суб'єкт господарювання припиняється. Поділ вважається завершеним з моменту державної реєстрації новоутворених юридичних осіб та державної реєстрації припинення юридичної особи, що припиняється у результаті поділу [1].

Суттєва різниця між ліквідацією та реорганізацією полягає у тому, що в першому випадку має місце остаточне припинення будь-якої діяльності якогось суб'єкта господарювання, у другому – припинення його функціонування в конкретній організаційно-правовій формі із заміною на нову. В обох випадках «припинення суб'єкта господарювання» суб'єкт, що припиняється, більше не існуватиме. У зв'язку з ліквідацією суб'єкта припиниться і його діяльність, у зв'язку ж із реорганізацією вона триватиме, але вже не в колишній (яка існувала до реорганізації), а в новій організаційно-правовій формі суб'єкта господарювання [2].

Отже, прийняття рішення про припинення діяльності підприємства вимагає наявності достатньої, суттєвої та достовірної інформації про фінансовий стан підприємства.

Література

1. Головачко В.М. Поняття ліквідації суб'єкта господарювання [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>
2. Ільницький Ю. Реорганізація та ліквідація підприємств/ Ю. Ільницький // Всеукраїнська професійна бухгалтерська газета «Все про бухгалтерський облік». – 2014. – №105. – ст.66-77 с.
3. Кравченко А.В., Зеленкова І.І. Проблемні питання ліквідації підприємств за господарським законодавством України // А.В. Кравченко, І.І. Зеленкова // Адвокат, 2012. – №1 (136). – с.33-37
4. Єдиний державний веб-портал відкритих даних [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://data.gov.ua/dataset/78531b7b-e0b1-489f-9924-64144faa7abd/resource/ac8bc0de-6d40-43d7-a898-c7c7773d6b99>

УДК 332.15:004.738.5-044.92(043.2)

ДАНКАНИЧ А. А., КОРОЛОВИЧ О.О.,
Мукачівський державний університет

ГЕНЕЗА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Концепція сталого розвитку у її первинному вигляді виникла в результаті цифровізації, поступового усвідомлення підприємцями потреби у реалізації господарської діяльності з обмеженнями та її цифрової трансформації [1]. Це обумовлене прагненням підприємців до відповідального бізнесу. При цьому, у межах дослідження, будь-який розвиток розглядається, як незворотний, спрямований на зміну методів і форм господарської діяльності підприємців з метою переходу у новий якісний стан.

Пошук методів і форм переходу у новий якісний стан виник до 1970-х р. На той час цей пошук, як процес, ще не мав єдиної, внутрішньо-взаємозалежної лінії переходу до сталого розвитку, як щодо способів здійснення, так і щодо змісту. Крім того, зміни щодо сталого розвитку господарської діяльності, шляхом впровадження цифрових технологій, мали дрейфувальний, різноспрямований характер. Це було обумовлене високою ціною електронно-обчислювальної апаратури та устаткування. Це визначало різний зміст господарської діяльності підприємців. Наприклад, щодо економічної складової господарської діяльності, що належить до сфери суспільного виробництва – зміни стосувалися обмежень у використанні ресурсів, і лише в окремих випадках – екологічної. Екологізація забезпечувалася шляхом використання природо-, енерго- і матеріалоощадних технологій. Так, 1771 р., англійський підприємець Р. Аркрайт, з метою оптимального використання обмежених ресурсів повністю автоматизував прядильну фабрику. У 1921 р. машинобудівна корпорація А.О. Smith запустила автоматизовану фабрику з виробництва

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>